

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2025–2026**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Simulare

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL (60 pont)

A.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből:

- Lehetséges válaszok: 1. gabonát, 2. szőlőt, 3. dinnyét, 4. tököt. További válaszlehetőségek: olajbogyót/olívát (olívaolaj), búzát (búzakenyér), hajdinát, kölest, árpát, káposztát, borsót, lencsét, hagymát és fokhagymát, sáfrányt, zsályát, bazsalikomot, majoránnát, kaprot, oregánót
- Pontozás: Minden helyesen azonosított növény 1 pontot ér. Bármely, a szövegből helyesen kiírt, vagy a szöveg alapján megfogalmazott érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 4 x 1 pont = **4 pont**

2. Egyenes következtetések levonása explicit információk alapján

- A helyes válasz: b.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

3. Explicit információk következményeinek felismerése

- A helyes válasz: c.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

4. Explicit információk visszakeresése a szövegből:

- A helyes válasz: b.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

5. Explicit információk visszakeresése a szövegből:

- A helyes válaszok: 1) b.; 2) f.; 3) a.; 4) c.; 5) e.; 6) d.
- Pontozás: Minden helyes társítás 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 6 x 1 pont = **6 pont**

6. Egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján

- A helyes válaszok: 1) d.; 2) b.; 3) a.; 4) c.
- Pontozás: Minden helyes válasz 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 4 x 1 pont = **4 pont**

7. Szavak/kifejezések értelmezése a szöveg információi alapján:

- Lehetséges válaszok:
exporttermék = olyan termék, amit külföldre visznek, külföldön adnak el;
kadóc = (vagy radóc) egy sűrű, boros palacsintatészta, amit panírozáshoz használtak;
szurokfű = oregánó/ (Mátyás korában kedvelt) fűszer;
luxusnak számított = csak a nagyon gazdagok engedhették meg maguknak (drága volt).
- Pontozás: Minden helyes értelmezés/magyarázat/szinonim kifejezés 1 pontot ér. Bármely, a szövegből helyesen kiírt, vagy a szöveg alapján megfogalmazott érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 4 x 1 pont = **4 pont**

8. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, a szöveg információinak felhasználása a megadott konkrét helyzetben:

- Lehetséges válasz: Szeretnék részt venni egy lakomán Mátyás király udvarában, nagyon érdekel, milyen ételeket szolgálnak fel egy királyi udvarban. Szeretem a húsokat, de nem tudom elképzelni, hogy megegyem a seregélyt vagy a borzot. Kicsit hiányozna a sült krumpli és a saláta, de nagyon szívesen megkóstolnám az olasz pékek és cukrászok által készített tortaköteményeket és desszerteket. Kár, hogy a király ezeket nem szerette.
- Pontozás: Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. Bármely, a szöveg információira hivatkozó érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. **6 pont**

B.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből.

- A helyes válaszok: 1) c.; 2) c.; 3) b.
- Pontozás: Minden helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **3 x 2 pont = 6 pont**

2. Implicit információk (fókusz szerepű kifejezés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása:

- A helyes válaszok: 1) B.; 2) B.
- Pontozás: Mindkét helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 x 2 pont = 4 pont**

3. Összetett mondat. Mellérendelés és mellérendelő mondat. Alárendelő mondat. Névszói állítmány. A főnévi csoport belső szerkezete.

A helyes válaszok: 1) a.; 2) b.; 3) a.; 4) b.; 5) b.

- Pontozás: Minden helyes jelölés 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **5 x 1 pont = 5 pont**

4. Mondatszerkezet felismerése, adott szerepű (alanyi, tárgyi, határozói) kifejezések azonosítása, kiválasztása a lehetőségek közül:

- A helyes válaszok: 1) b.; 2) f.; 3) c.
- Pontozás: Minden helyesen azonosított kifejezés betűjelének kiírása 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **3 x 1 pont = 3 pont**

5. Összefüggések felismerése a főnévi csoportban, birtokviszony, birtokos és birtok kiválasztása a lehetőségek közül:

- A helyes válaszok: 1) c.; 2) c.
- Pontozás: Minden helyesen azonosított birtokos szerkezet betűjelének kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 x 2 pont = 4 pont**

6. Implicit információk (modális jelentés; időbeliség jelölése) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása:

- A helyes válaszok: b.; c.
- Pontozás: Mindkét helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 x 2 pont = 4 pont**

7. Logikai struktúrák (ok-okozati összefüggések) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszok (ok és okozat) azonosítása:

- A helyes válaszok:
 - 1) Ok: (A paradicsomot és) a paprikát még nem ismerték; Okozat: (így) pirospaprikát sem használhattak ízesítésre;
 - 2) Ok: az olasz gasztronómia hatása (miatt); Okozat: a királyi ételek fűszerezése a mediterrán ízlést idézte.

- **Pontozás:** Minden helyesen azonosított ok-okozat pár 2 pontot ér. Bármely, a szövegből kiírt vagy a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható. Részpontoszám nem adható. 2 x 2 pont = 4 pont

II. TÉTEL **(30 pont)**

1. Explicit információk azonosítása a szövegben, események sorrendjének azonosítása:

- **Helyes válasz:** d.
- **Pontozás:** A helyes válasz azonosítása 4 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **4 pont**

2. Információk, gondolatok értelmezése:

- **Lehetséges válasz:** Martinnak nagyon kellett sietnie, hogy beérjen történelem órára Vera néni előtt, de arra még volt ideje, hogy gyorsan befalja az egyik Fügés Mátyást. Óra közben azonban annyira csábította a másik Fügés Mátyás, annyira vonzotta, szinte egyggyé akart válni az ízével, ami szétomlik a szájában. Még az anyja felidézett figyelmeztetése, az órán titokban kajálól, ezért nevetségessé váló tanulókról, sem tántorította el ettől a vágyától. A szemléletes hasonlatok nemcsak az édesség utáni vágyát fejezik ki, hanem magánéletébe, a Gittával kapcsolatos érzéseibe, gondolataiba is betekintést engednek.
- **Pontozás:** érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. **5 pont**

3. Explicit információk felismerése és visszakeresése, a szereplők viszonyainak bemutatása a szövegből vett információk alapján:

- **Lehetséges válasz:** Bori néni Martin iskolájának büfés nénije, aki szünetekben kiszolgálja a diákokat mindenféle finom csemegével. Nagyon találékony, kreatív, hiszen titkos történelmi utalások vannak az ételek neveiben, amiket a büféjében árul. Ez nagyon tetszik Martinnak. Sokat tanul a büféstől, aki sorban állás közben nemcsak neveli a gyerekeket (beavatkozik a konfliktusokba, leállítja a gúnyolódást, a bántalmazást: megvédi az áldozatokat, a bántalmazókat pedig a sor végére küldi, és kitiltással fenyegeti), hanem érdekes történelmi témájú sztorikat mesél nekik. Bori néni süteményei éppen olyan finomak, mint amilyen fura az elnevezésük, és Martin mindkettőt nagyon élvezi. A büfés is kedveskedni akar Martinnak, hiszen az elfogyott Kosztolányi helyett másik két kuglert ajánl neki.
- **Pontozás:** A szereplők közti viszony természetének megnevezése – 1 pont. A maximális pontszám csak abban az esetben adható meg, ha a szereplők közti viszony természete is bemutatásra kerül: érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 4 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes vagy részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont **6 pont**

4. Elbeszélő szöveg alkotása, szövegtömörítés nézőpontváltással:

Értékelési szempontok:

1) Témához való igazodás:

- a. Az események részletező, kifejtett bemutatása Martin nézőpontjából (egy-első személyű elbeszélés, elbeszélői nézőpont) – 3 pont, a megadott téma részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.
- b. A szöveg információira való utalás – 2 pont.

2) Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése (az események időrendben való bemutatása, az elbeszélés hangneme, ritmusa stb.) – 5 pont; az elbeszélő szöveg sajátosságainak és a megjelölt nézőpont részleges betartása – 3 pont.

3) Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont. A pontszám csak a minimális terjedelmi feltételek teljesítése esetén adható meg. **15 pont**